

ikke være nogen Anledning til for Fremtiden særligt at bevare Hovedlandeveisene ved en god Vedligeholdelse fremfor Landeveiene; tvertimod, Hovedlandeveisene ere paa Grund af den gode solide Bygning, de have faaet, det store Jordarbejde, der er blevet udført, de solide Broer, Steenkister og det Pasklag, der er kommet paa dem, ikke saa ubsaatte for at gaae tilbage, som Tilfældet vilde være med de mindre Veie, hvis Vedligeholdelsen skulde vise sig ikke at være forsvarlig, ligesom hine ogsaa paa den anden Side hurtigere vilde kunne komme til fuld Nytte, naar Vedligeholdelsen atter skulde blive bedre, efterat den i nogen Tid har været forsomt, end Tilfældet vil være med de mindre Landeveie paa Grund af den mindre solide Bygning, disse have faaet fra Begyndelsen af. Altsaa, jeg troer at turde forudsætte, at det vilde være af lige Betydning for Samsundets materielle Udvikling, at begge disse Slags Veie behandles lige forsvarligt. I Udlandet lægger man ogsaa en særlig Vægt paa en god Vedligeholdelse af Veiene og navnlig i Frankrig, hvor der ofte foregaaer meget omhyggelige Undersøgelser fra det Offentliges Side, inden der tages Bestemmelser med Hensyn til Veies Anlæg, og ligeledes med Hensyn til Veies Vedligeholdelse. Hvorvidt vil nu efter det foreliggende Lovudkast Vedligeholdelsen i Fremtiden kunne ventes at blive forsvarlig, eller vil Veitekniken lide en Tilbagegang? Hvad der har givet vort nuværende System sin Styrke, det er, at Staten har havt et ikke alene theoretisk, men ogsaa praktisk udbannet Corps, som ikke blot har kunnet bestyre Hovedlandeveisene, men som tillige har været den Kilde, hvorfra Amtterne have faaet deres Veikundskab, og den Skole, hvori flere af deres Teknikere ere blevne opdragne, foruden at Statens Arbejder have virket vækkende paa Amtternes Veibygningsevne. Veibygningstekniken er i det Hele taget, kan man sige, gaaet fremad, og Fremskridtene paa Statens Gebeet ere igjen overførte paa Amtterne, men Fremskridtene vilde ikke saa let have fundet Sted, naar der ikke havde været ligesom et Lyngdepunkt, hvor Erfaringen og Resultaterne have samlet sig, for derfra igjen ordnede at anvendes igjennem hele Rikket og fremkalde nye Erfaringer, og

nye Forbedringer. Ifølge Lovudkastet vil hvert Amt være overladt til sig selv; Amtet maa selv sørge for at opdrage sine Teknikere; det ene Aars Erfaring vil vanskeligt kunne komme det andet tilgode, og naar Amtternes nuværende Teknikere ikke ere mere, vil der ikke være nogen Skole, hvorfra nye kunne tages. Paa den polytechniske Læreanstalt læres vel Veibygningstekniken theoretisk, men i intet Bygningsfag og allerminst i Veibygningssaget vil den sjældne, praktiske Skole kunne undværes, og hvor skal den for Fremtiden søges? Man vil maaskee sige, at Amtterne vilde for Fremtiden være henviste til at antage virkelige Ingeniører i deres Tjeneste, men Lovudkastet giver ikke nogen Anledning herom, og det er et Spørgsmaal, hvorvidt Amtterne vilde gjøre det; og vil man slutte fra den nuværende Tilstand, har man heller ikke nogen Anledning til at forudsætte det, thi de nuværende Amtsvæiinspecteurer ere, paa enkelte meget hæderlige Undtagelser nær, i Reglen ikke Teknikere. Der er antaget baade Landmænd, Røbmænd og Landmaalere til Veinspecteurer, Folk, der kunne være meget dygtige og brugelige i mange Retninger, men Teknikere ere de ikke; ja, efter hvad der er mig sagt, skal der være enkelte Amter, hvor der har været Tilbøielighed til at lade Tilsynet udføre ved selve Amtsrådets Medlemmer, blot med Tilfaldelse af nogle Opsynsmænd. Der er kun een Maade, hvorpaa den Fare, som Lovudkastet synes at ville medføre ved Overgangen af Hovedlandeveisenes Beskyttelse til Amtterne, kan modarbejdes, og det er ved en stærk Control. Jeg troer neppe, at Staten nogetsteds vil kunne anvende et mindre Beløb med mere Udsigt til at kunne stiftes Gavn end netop her paa dette Sted. De dygtige Veinspecteurer vilde imødesee en saadan Control med Glæde, og det Amtsråd, som indseer, at der hører Mere til at staffe en god Veie end blot at kaste nogle Steenstjærver paa den, vil søge en Støtte i Controlen. Controlen skal nemlig ikke være et blot Omsvøbsdepartement, hvorigjennem Ministeriets Myndighed i Veisager gives en betydningsløs Form, men Controlen skal snarere betragtes som en teknisk Assistance for Amtterne; thi Controlen bør kjende Veien grundigt,